

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Olari Chiril, de către avocatul Doga Anatolie în numele inculpaților Galben Gheorghe și Novac Vasile, de către avocatul Șteliman Serghei în numele inculpatului Galben Gheorghe, de către partea vătămată Bujor Maria, de către inculpatul Novac Vasile și de către avocatul acestuia, Savițchi Pavel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, în cauza penală în privința inculpaților

Novac Vasile xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Galben Gheorghe xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Olari Chiril xxxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.04.2015 - 21.06.2019;

Instanță de apel: 19.07.2019 - 22.01.2020;

Instanță de recurs: 16.06.2020 - 18.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 21 iunie 2019, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Novac Vasile în baza în baza art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

Galben Gheorghe în baza în baza art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

Olari Chiril în baza în baza art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal în privința lui Seliunin

Artiom, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art.164 alin.(2) lit. e) Codul penal, în legătură cu decesul acestuia, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fact*, a constatat că, Novac Vasile, la 02 februarie 2015, în jurul orei 22:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în strada s. Zorile, urmărind împreună cu Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril, intenția de a o răpi și a o viola pe cetățeanca Bujor Maria, acționând de comun acord, prin forțarea ușii au pătruns în domiciliul cet. Bujor Maria, amplasat în satul Zorile, raionul Orhei, unde în vederea realizării intențiilor sale, pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii, a ușura acțiunile infractorice și a înfrânge rezistența ulterioară a victimei, au aplicat violența în privința soțului pătimatei, cet. Bujor Pavel, doborându-l jos pe podea și contrar voinței cet. Bujor Maria, care dormea, au captat-o, înșfăcând-o de păr și aburcând-o în spate, apoi, în mod forțat au urcat-o într-o căruță, cu care au transportat-o în satul Cucuruzeni, la domiciliul cet. Culeac Ion, unde au deținut-o forțat pe cet. Bujor Maria, împotriva voinței ei, între orele 22.30-23.30, lipsind-o în mod ilegal de libertate și privind-o de posibilitatea de a se deplasa nestingherit, după aceia au transportat-o pe Bujor Maria cu căruța în preajma domiciliului acesteia, aruncând-o din căruță. Aflându-se în domiciliul cet. Culeac Ion pătimită Bujor Maria a întreținut un raport sexual benevol cu Novac Vasile.

Galben Gheorghe, la 02 februarie 2015, în jurul orei 22:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică aflându-se în strada satului Zorile, raionul Orhei, urmărind împreună cu Seliunin Artiom, Novac Vasile și Olari Chiril, intenția de a o răpi și a o viola pe cetățeanca Bujor Maria, acționând de comun acord, prin forțarea ușii au pătruns în domiciliul cet. Bujor Maria, amplasat în satul Zorile, raionul Orhei, unde în vederea realizării intențiilor sale, pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii, a ușura acțiunile infractorice și a înfrânge rezistența ulterioară a victimei, au aplicat violență în privința soțului pătimatei, cet. Bujor Pavel, doborându-l jos pe podea și contrar voinței cet. Bujor Maria, care dormea, au captat-o, înșfăcând-o de păr și aburcând-o în spate, apoi, în mod forțat au urcat-o într-o căruță, cu care au transportat-o în satul Cucuruzeni, la domiciliul cet. Culeac Ion, unde au deținut-o forțat pe cet. Bujor Maria, împotriva voinței ei, între orele 22.30 - 23.30, lipsind-o în mod ilegal de libertate și privând-o de posibilitatea de a se deplasa nestingherit, după aceia au transportat-o pe Bujor Maria cu căruța în preajma domiciliului acesteia, aruncând-o din căruță. Aflându-se în domiciliul cet. Culeac Ion, Seliunin Artiom a renunțat de bună voie la săvârșirea infracțiunii de viol în privința pătimatei Bujor Maria, deși avea posibilitatea reală de a o comite.

Olari Chiril, la 02 februarie 2015, în jurul orei 22:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică aflându-se în strada satului Zorile, raionul Orhei, urmărind împreună cu Seliunin Artiom, Novac Vasile și Galben Gheorghe, intenția de a o răpi și a o viola pe cetățeanca Bujor Maria, acționând de comun acord, prin forțarea ușii au pătruns în domiciliul cet. Bujor Maria, amplasat în satul Zorile, raionul Orhei, unde în vederea realizării intențiilor sale, pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii, a ușura acțiunile infractorice și a înfrânge rezistența ulterioară a victimei, au aplicat violență în privința soțului pătimatei, cet. Bujor Pavel, doborându-l jos pe podea și contrar voinței cet. Bujor Maria, care dormea, au

captat-o, înșfăcând-o de păr și aburcând-o în spate, apoi, în mod forțat au urcat-o într-o căruță, cu care au transportat-o în satul Cucuruzeni, la domiciliul cet. Culeac Ion, unde au deținut-o forțat pe cet. Bujor Maria, împotriva voinței ei, între orele 22.30 - 23.30, lipsind-o în mod ilegal de libertate și privând-o de posibilitatea de a se deplasa nestingherit, după aceea au transportat-o pe Bujor Maria cu căruța în preajma domiciliului acesteia, aruncând-o din căruță. Aflându-se în domiciliul cet. Culeac Ion, Seliunin Artiom a renunțat de bună voie la săvârșirea infracțiunii de viol în privința pătimatei Bujor Maria, deși avea posibilitatea reală de a o comite.

În baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal.

3. Inculpatul Novac Vasile a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicate că, cu Bujor Maria se află în relație de prietenie, iar în seara zilei de 02.02.2015, s-a dus la ea, în baza unei înțelegeri avute cu ultima. În casa a intrat de unul singur, nu a forțat ușa casei, ci invers cu acordul părții vătămate, mai mult cu atât el nu a tras-o de păr pe partea vătămată sau a aplicat altă careva forță fizică.

La fel, a menționat că însăși partea vătămată a declarat că ei nu au răpit-o și s-a dus cu ei de bună voie, motivul de ce inițial a spus că a fost răpită era că se temea de vorbele ce urmau să apară în sat. Soțul părți vătămate a comunicat, că el a luat-o în brațe și nu a captat-o, nu a înșfăcat-o de păr și Maria nu a opus rezistență. La Bujor Maria nu au fost depistate careva leziuni corporale. În casa cet. Bujor Maria a intrat de unul singur, fără Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril și ultimii nu au întreprins nici un fel de acțiuni în privința cet. Bujor Maria. Partea vătămată nu a fost privată de dreptul de a se deplasa nici un minut și nu a fost deținută forțat. Nu a luat-o cu forța pe Bujor Maria și nu a răpit-o, deoarece dacă o răpea nu -i dădea o scurtă să-i fie cald, fiind în căruță și nu avea grijă de ea ca să nu răcească. Cârligul l-a ușă l-a stricat Bujor Maria ca să poată fi mai credibilă în fata organelor de drept.

3.1. Avocatul Șteliman Serghei, în numele inculpatului Galben Gheorghe a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a indicate că, din declarațiile părții vătămate și martorilor date în ședința de judecată, rezultă cu certitudine că inculpatul Galben Gheorghe nu a comis infracțiunea de răpire a persoanei. Partea vătămată Bujor Maria în ședința de judecată a declarat că s-a trezit de la aceea că Novac Vasile o chema să plece cu el la Cucuruzeni. Soțul a început să o certe pe motiv că ea voia să plece cu Novac. Ea a mers benevol, nu a fost răpită și luată cu forța, soțul o certa pentru aceasta și spunea că poate să nu se mai întoarcă acasă. Fiind audiată la urmărirea penală era în stare de ebrietate și a dat declarații false.

Martorul Bujor Pavel în ședința de judecată a declarat că în casă au intrat vreo trei persoane. Bujor Maria a mers singură, apoi a fost adusă înapoi. La poliție s-a adresat deoarece nu cunoștea dacă Bujor Maria o să se întoarcă. Martorul Didenco Ștefan a declarat că nu cunoaște dacă Bujor Maria a mers benevol sau nu.

Martorul Racu Olesea în ședință de judecată a declarat că nu a văzut nimic, despre cele întâmplate știe din spusele altor persoane, pe care însă nu le-a nominalizat. Martorul Cobanean Sergiu în ședință a declarat că despre cele relatate de el la urmărirea penală cunoaște doar din spusele altora. Personal a văzut doar că Bujor Maria era murdară de noroi. Martorul Șiser Veaceslav în ședința de judecată a declarat că personal nu a văzut nimic. De pe telefonul său Bujor Pavel a chemat poliția. Fiind audiat la urmărirea penală era în stare de ebrietate și nu ține minte ce a spus, însă admite că a dat declarații mincinoase. Astfel, nici o persoană în ședință de judecată nu a dat declarații din care să rezulte că Galben Gheorghe a comis infracțiunea în care a fost învinuit. Astfel, la baza sentinței de condamnare pot fi puse declarațiile martorilor date la urmărirea penală și citite în ședință, însă ele pot avea doar un caracter auxiliar, iar învinuirea urmează a fi obligatoriu confirmată și cu alte probe, care au un caracter principal și anume ele pot fi puse la baza sentinței. Legea procesual penală interzice expres ca sentința de condamnare să se bazeze exclusiv, sau chiar în principal, pe declarațiile martorilor date la urmărirea penală și citite în ședință, fără ca acestea să fie confirmate cu alte probe, cercetate în ședința de judecată, probe ce trebuie să aibă caracter principal și determinant. Prin urmare nu pot avea prioritate declarațiile martorilor date la urmărirea penală și citite în ședința de judecată față de probele (inclusiv declarațiile martorilor) date nemijlocire în ședință de judecată. Instanța de fond și-a bazat sentința de condamnare exclusiv pe declarațiile date la urmărirea penală și citite în ședința de judecată. Careva alte probe, cu atât mai mult suficiente, pentru a proba învinuirea, din care să rezulte în vreun mod vinovăția lui Galben Gheorghe, în ședința de judecată nu au fost administrate. Mai mult ca atât, între declarațiile date de martori în ședința de judecată și cele date la urmărirea penală sânt contradicții esențiale, care nu au fost lichidate. Deci persistă dubii ce nu au fost înlăturate, dubii ce urmează a fi interpretate în favoarea inculpaților.

3.2. Inculpatul Olari Chiril a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat că, instanța de fond nu și-a argumentat poziția și nici nu a indicat prin ce probe de facto confirmă vinovăția sa. În sensul sentinței formulate instanța s-a bazat doar pe declarații, fără a avea un alt suport probatoriu suficient întru demonstrarea implicării sale în fapta imputată. Mai mult ca atât, instanța nu delimitează prin sentința apelată, care anume au fost acțiunile fiecărui participant la proces, prin ce s-a caracterizat de către fiecare în parte acțiunile de răpire a persoanei, care a fost scopul și însărcinările propriu-zise a fiecăruia. Instanța a luat în considerare de fapt, doar declarațiile date la urmărirea penală, elucidând doar aspecte necesare întru condamnare, făcând totodată accent pe unele fraze importante. Unicele declarații care nu au fost argumentate de instanța de judecată ca contradictorii, sunt declarațiile părții vătămate Bujor Pavel, soțul părții vătămate, care a indicat exact că, soția sa a plecat singură din casă, el a văzut cum soția sa a căzut în noroi și nu ar fi observat cine ar fi împins-o. Absolut nimic nu descrie care a fost rolul lui în săvârșirea prezentei infracțiuni, ce a făcut și cum a lipsit omul de libertate.

3.3. Partea vătămată Bujor Maria, a contestat cu apel sentința solicitând

casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații să fie achitați.

În motivarea apelului a indicate că, inculpații nu sunt vinovați de cele pentru ce au fost condamnați. Ea nu a fost de nimeni răpită, ci a mers de bună voie. Ea a mers cu inculpații deoarece era certată cu soțul ei și în acel moment se afla în stare de ebrietate. Ulterior și-a dat seama că din această cauză soțul poate să divorțeze cu ea și a hotărât să spună că a fost luată cu forța. La poliție a dat declarații mincinoase că a fost dusă cu forța, din cauză că se temea că dacă soțul o să afle că a mers de bună voie, o să rămână singură cu copilul. În prezent îi este foarte rușine că a spus minciuni la poliție și că din această cauză au fost condamnați la închisoare oameni nevinovați. Ea nu credea că o să le fie aplicată o pedeapsă atât de aspră, dar îi este foarte rușine că din cauza că a spus minciuni au fost condamnate la închisoare oameni nevinovați.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, au fost respinse apelurile și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, analizând probele cercetate în ședința de judecată și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, a constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpaților Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril în comiterea infracțiunii imputate și care combat argumentele declarate de către inculpații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate, prin prisma prevederilor art.101 Codul de procedură penală. Instanța de apel a constatat cu certitudine că Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril a comis infracțiunea imputată, și că acțiunile inculpaților au fost corect calificate de către prima instanță în baza art.164 alin.2 lit. e) Codul penal, pe semnele: răpirea unei persoane, acțiuni săvârșite de mai multe persoane.

Instanța de apel a ajuns la concluzia, că ponderea probelor acuzării în confirmarea faptului răpirii părții vătămate Bujor Maria de către inculpații Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril, cu desăvârșire domină asupra declarațiilor de dezvinovățire ale inculpaților, atingând nivelul suficient pentru a justifica condamnarea lor, în afara oricărui dubiu rezonabil.

Instanța de apel, la fel ca și prima instanță, nu a luat în considerare declarațiile părții vătămate Bujor Maria depuse în ședința primei instanțe, prin prisma prevederilor art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei lor, le-a apreciat ca fiind neveridice, fiind supuse unei aprecieri critice, or în cadrul urmăririi penale, partea vătămată Bujor Maria, a făcut alte declarații, care coroborează cu întreg probatoriul, iar în ședințele de judecată a reiterat că inculpații nu au luat-o forțat în căruță și au transportat-o în satul Cucuruzeni, la domiciliul cet. Culeac Ion. Instanța de apel a stabilit caracterul neveridic al declarațiilor sus indicate, dat fiind că partea vătămată Bujor Maria în ședința primei instanțe și în apel și-a schimbat radical declarațiile, invocând diferite motive, care nu sunt plauzibile.

Sub acest aspect instanța de apel a reținut ca veridice declarațiile părții vătămate Bujor Maria date la urmărirea penală, care coroborează cu celelalte probe prezentate și verificate în cadrul cercetării judecătorești, în special cu declarațiile martorilor oculari ai răpirii, și cu declarațiile inițiale ale inculpaților Novac Vasile,

Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril de la urmărirea penală, inclusiv cu declarațiile martorilor Bujor Pavel și a lui Didenco Ștefan, în care au menționat că după cazul dat la ei au venit persoane care le-au promis ca să le dea bani, o să le facă reparație, dar numai după ce se va examina cauza penală.

Din analiza cumulară a probelor instanța de apel a conchis că inculpații Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril prin acțiunile sale au întrunit elementele constitutive ale componenței infracțiunii de răpire a părții vătămate Bujor Maria.

Astfel, latura obiectivă a fost realizată de toții inculpați. Răpirea persoanei se consideră consumată din momentul capturării și schimbării locului de aflare a victimei contrar dorinței și voinței sale, iar durata privării de libertate (ore, zile, săptămâni, luni) nu are importanță pentru calificarea faptei în baza acestui articol. La caz, partea vătămată Bujor Maria a fost privată de libertate timp de aproximativ 60 minute, un interval de timp suficient pentru a constata că ultima a fost împiedicată în mod efectiv de a se deplasa și acționa după propria voință.

Fiind analizate probele examinate în ședința instanței de apel, și apreciindu-le în coroborare, Colegiul penal constată că ele demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril în comiterea infracțiunii de răpire, și combat argumentele inculpaților, care alocuri sunt controversate și lipsite de credibilitate. Instanța de apel a statuat că declarațiile inculpaților, prin care ei nu recunosc vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, nu corespund adevărului, sunt depuse în realizarea dreptului său la apărare, pentru a se eschiva de răspundere penală, și sunt combătute de probele analizate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Codul de procedură penală.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, instanța a preluat argumentarea vinovăției primei instanțe și a constatat temeinicia acesteia.

5. Avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Olari Chiril, în temeiul pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, atât instanța de apel, cât și instanța de fond au dat o apreciere juridică greșită probelor acumulate în dosar calificând acțiunile inculpatului Olari Chiril potrivit prevederilor art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal și condamnat inculpatul pentru o faptă pe care nu a comis-o.

Avocatul recurentului a indicat că, atât instanța de fond cât și de apel au reținut la dispoziția condamnării și și-au întemeiat argumentele pe declarațiile oferite de partea-vătămată la faza de urmărirea penală în care indică că ponderea probelor acuzării domină declarațiile de dezvinovățire a inculpatului astfel făcând o apreciere disproporționată a probelor acumulate și cercetate în ședința de judecată, or la baza acuzării nu pot fi considerate mai superioare declarațiile părții-vătămate ca declarațiile inculpaților.

A menționat că instanța de apel, ca și prima instanță în mod ilegal și discreționar a refuzat să ia în considerație declarațiile părții vătămate Bujor Măria depuse în prima instanță care elucidează real și corect circumstanțele de fapt cum au avut loc și care corespund cu declarațiile oferite de inculpați, prin care se împachetează imaginea faptei. Astfel, instanțele nu argumentează sub nici o formă și nici un mod de ce consideră declarațiile oferite de partea vătămată în instanța de fond neveridice, or neveridicitatea acestora urma să fie demonstrată printr-un suport probatoriu suficient nu formal și abstract.

A atras atenția la declarațiile oferite de partea vătămată în instanța de fond că pe Olari Chirii nu l-a știut și nu l-a văzut până la caz, cunoscându-l doar pe Novac Vasile cu care s-a înțeles în prealabil cu 3-4 zile înainte de caz ca acesta va trece pe la ea acasă și pentru a o lua și a pleca undeva de a întreține un raport sexual, astfel, la 02 februarie 2015 orele 23:30 fiind acasă dormind cu soțul într-un pat și fiind trezită de vocea lui Novac Vasile care i-a spus să plece împreună în sat. Aceasta declara clar și fără echivoc că soțul trezindu-se și auzind cum aceasta vrea să plece cu Novac a început să o certe, aceasta ignorând certurile soțului și ieșind cu Novac Vasile din casă a urcat într-o căruță de la poartă unde au plecat în satul Cucuruzeni într-o casă pustie și au întreținut raport sexual, iar înapoi acasă a ajuns peste jumătate de oră, soțul și copilul fiind în casă, iar peste 20 de minute venind poliția.

A subliniat că în declarații partea vătămată indică că la poliție când a fost audiată era în stare de ebrietate, deoarece înainte de culcare începând cu orele 20.00 a servit cu soțul ei două sticle de vin de 1,5 litri, iar soțul în depozițiile efectuate nu a negat acest fapt ceea ce denotă că organul de poliție a audiat și reținut la materialele cauzei declarații lipsite de discernământ care ulterior au stat la baza condamnării inculpaților inclusiv Olari Chiril.

În acest context, a făcut trimitere la art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, prin care "Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Probele indicate de către instanța de fond și apel pe care își bazează condamnarea sunt lipsite de sens în afară de declarațiile inculpaților, a părții vătămate și a martorilor, deoarece limitele învinuirii puteau fi apreciate și elucidate doar din declarațiile oferite, restul probelor neavând relevanță asupra obiectului infracțiunii.

5.1. Avocatul Doga Anatolie, în numele inculpaților Galben Gheorghe și Novac Vasile, a contestat cu recurs ordinar decizia pronunțată, solicitând casarea acesteia, cu dispoziția rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel a interpretat eronat

dovezile administrate atât în ședința primei instanțe, cât și probele administrate în ședința de apel.

A menționat că instanța de apel a constatat că inculpații Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril pe data de 02.02.2020 pe la orele 22:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică în satul Zorile raionul Orhei, urmărind scopul de a o răpi și a întreține relații sexuale cu Bujor Maria, au pătruns în domiciliul acesteia, au aplicat violență în privința soțului părții vătămate și în mod forțat au urcat-o în căruță și au dus-o în satul Cucuruzeni raionul Orhei, unde au deținut-o forțat o oră, după ce au adus-o și au lăsat-o acasă.

A indicat că inculpații nici în prima instanță nici în instanța de apel nu au recunoscut vina și au declarat că pătimita Bujor Maria, benevol a mers cu dânșii și careva răpire nu a avut loc.

5.2. Inculpatul Novac Vasile, în temeiul pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, este în relații de prietenie cu Bujor Maria de mai mult timp și s-au întâlnit de mai multe ori. În seara zile de 02.02.2015 s-a dus la dansa după înțelegerea pe care a avut-o anterior și a intrat de unul singur în casă. Nu a forțat ușa și a intrat în casă cu consimțământul părții vătămate. La data de 03.02.2015, fiind audiată în dimineața zilei următoare a indicat ca a mers la propunere lui și a fost luată în brațe, dar nu a fost captată și înșfăcată de păr, urcată în spate în mod forțat și aruncată în căruță. Tot, la 12.02.2015 a comunicat, că nu a fost răpită și s-a dus cu ei de bună voie, declarând de la început că a fost răpită, deoarece se temea de gura satului.

În continuare a menționat recurentul că, la Bujor Măria nu au fost depistate careva leziuni corporale în casa ei a intrat de unul singur, fără Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril ultimii nu au întreprins nici un fel de acțiuni în privința părții vătămate. Nu a fost privată de dreptul de a se deplasa și nu a fost deținută forțat. Nu a fost luată cu forța și nu a fost răpită, să fi fost răpită nu îi era dată o scurta să-i fie cald.

A reliefat că cu partea vătămată anterior celor întâmplare s-a înțeles să vină la ea acasă pentru a pleca undeva să aibă un raport sexual, deoarece se cunosc aproximativ de jumătate de an și în această perioadă sau întâlnit și au avut relații sexuale. Partea vătămată a comunicat că a fost răpită deoarece se temea de soț. Iar, cârciocul de la ușa la stricat însăși partea vătămată ca să poată fi mai credibilă în fața organelor de drept.

La fel, consideră că, declarațiile martorului Bujor Pavel urmează apreciere critic, deoarece nu corespund adevărului. Declarațiile lui că ” Pe Măria au aruncat-o din căruță și au mers cu căruța peste picioarele ei,, Nu pot fi luate în considerație, fiindcă în așa situație picioarele victimei cu siguranță urmau a fi fracturate pe când partea vătămată a refuzat expertiza medico-legală, deoarece picioarele nu era fracturate sau traumatizate.

În continuare a accentuat că, instanța de apel a dat o apreciere critică declarațiilor părții vătămate ca fiind mincinoase. În această situație consideră că cel mai bine cunoaște adevărul partea vătămată. Dacă persoanele implicate poate au văzut fragmente sau numai unele acțiuni ale coparticipanților, atunci partea

vătămată persoană care a fost în centrul atenției și în jurul ei sau desfășurat evenimentele. Este clar că a fost o neconcordanță între înțelegerea dintre dânsul și partea vătămată și s-a întâmplat că era soțul ei acasă.

Totodată, recurentul a invocat că, instanța de apel a făcut trimitere la declarațiile inculpaților precum că ei ar fi apucat-o pe partea vătămată de păr și au aburcat-o pe spate, ceea ce nu este posibil, dar instanța de apel apreciază aceste declarații ca veridice. Instanța de apel apreciind probele menționează faptul că "captarea și schimbarea locului aflării victimei contrar voinței și dorinței sale" este răpire de persoane. Partea vătămată a comunicat că a plecat de la casa ei cu acordul ei și nu contrar voinței sale. Reiterează suplimentar că partea vătămată nu a mers cu dânsul contrar voinței și dorinței ei, ci după înțelegerea lor, iar declarațiile date că nu a fost de acord, au fost spuse pentru a alunga bănuirea soțului, de la relațiile lor intime pe care le întrețineau de mai mult timp.

Recurentul a enunțat că, cel fel de răpire, lipsire de libertate, împotriva voinței părții vătămate când martorul Culeac Ion fiind audiat a comunicat, că acea femeie nu se jeluia, nu plângea, nu cerea ajutor și nu striga și era numai cu capul acoperit ca să nu fie recunoscută și aceasta s-a dovedit a fi Bujor Măria. Dacă partea vătămată ar fi fost răpită, cu siguranță că solicita ajutorul martorului, însă aceasta dovedește că nu a fost vorba nici de un fel de răpire, ci de o înțelegere în comun cu Bujor Măria.

5.3. Inculpatul Galben Gheorghe și avocatul acestuia, Șteliman Serghei, în temeiul pct. 4), 6), 8), 12) și 15) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală au contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu transmitere la rejudecare pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale au invocat că, nici o persoană în ședința de judecată nu a dat declarații din care să rezulte că Galben Gheorghe a comis infracțiunea în care este învinuit. Astfel, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în ședința de judecată. Din aceste prevederi rezultă că la baza sentinței de condamnare pot fi depuse declarațiile martorilor date la urmărirea penală și citite în ședința de judecată, însă ele pot avea un caracter auxiliar, iar învinuirea urmează în mod obligatoriu confirmată și cu alte probe, care au un caracter principal și anume ele pot fi puse la baza sentinței. Legea penal interzice expres ca sentința de condamnare să se bazeze exclusiv, sau chiar în principal, pe declarațiile martorilor date la urmărirea penală și citite în ședință, fără aceste să fie confirmate prin alte probe, cercetate în ședința de judecată, probe care trebuie să aibă caracter principal și determinat.

În contextul dat au enunțat că, contrar acestor prevederi legale instanța de fond și cea de apel și-a bazat sentința de condamnare exclusiv pe declarațiile date la urmărirea penală și citite în ședința de judecată. Careva alte probe, cu atât mai mult suficiente, pentru a proba învinuirea, din care să rezulte vinovăția lui Galben Gheorghe, în ședința de judecată nu au fost admise.

Așa dar, au menționat că, potrivit prevederilor art. 102 alin. (2) Cod de procedură penală, nu pot servi ca mijloace de probă datele comunicate de o persoană, dacă aceasta nu poate indica sursa informațiilor. Astfel, Racu Olesia declarând că cunoaște circumstanțele din spusele altor persoane, însă nu le-a

nominalizat, adică nu a arătat sursa informării sale, deci declarațiile ei nu pot servi ca probă. Necătând la aceasta și contrar prevederilor art. 102 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de fond a pus aceste declarații la baza sentinței.

În altă ordine de idei, recurenții au declarat că, inculpatul avea un apărător ales, care nu a avut posibilitatea de a participa în ședința din 22 ianuarie 2020 și a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată, instanța de apel a acordat inculpatului un avocat din oficiu și a judecat cauza cu participare acestuia.

Astfel, deoarece judecarea cauzei în ordine de apel a avut loc în lipsa apărătorului ales de inculpat și cu încălcarea prevederilor legale ce reglementează înlocuirea apărătorului, care astfel a fost desemnat ilegal. În așa mod sânt întrunite temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Totodată, în apelul declarat în interesele inculpatului Galben Gheorghe apărarea a invocat argumentul despre inadmisibilitatea faptului ca sentința de condamnare se bazează exclusiv pe declarațiile date la faza de urmărire penală și citite în instanța de judecată. Necătând la aceasta instanța de apel în decizie nu a indicat din ce considerente respinge acest argument, și nici măcar nu s-a expus în privința lui. Considerând că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor de apel, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Recurenții au mai specificat că, vând în vedere faptul că partea vătămată a mers benevol cu inculpații, rezultă că nu a fost limitată libertatea s-a și nu ia fost schimbat locul aflării contrar voinței sale, respectiv nu au fost întrunite elementele infracțiunii de răpire - temei de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

În cel mai rău caz inculpaților putea să li se încrimineze comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal - violare de domiciliu. Însă, pentru aceasta instanța urma să clarifice dacă ei au intrat în casă fără acordul părții vătămate, sau cu acordul ei (ținând cont de declarațiile părții vătămate că a transmis cheile unuia din inculpații). Aceasta circumstanță nu a fost elucidată nici de instanța de fond, nici de cea de apel. Totodată, inculpații nici nu au fost puși sub învinuire în baza art. 179 Cod penal. Consideră recurenții că în orice caz faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită - temei de recurs prevăzut art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

5.4. Partea vătămată Bujor Maria, în temeiul pct. 6) și 8), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, a avut înțelegere cu Novac Vasile, în seara respectivă să se întâlnească, și să plece undeva să se plimbe, deoarece nu trebuia să fiei soțul și copilul acasă. Nu dispunea la moment de telefon mobil și nu a putut sa-l preîntâmpine pe Novac Vasile că soțul și copilul sunt acasă și ultimul a venit la dânsa acasă după înțelegerea avută.

Totodată, a comunicat că, soțul ei a declarat că a fost luată în brațe și nu a fost captată, nu a fost înșfăcată de păr și ea nu a opus rezistență. La dânsa nu au fost depistate careva leziuni corporale, ceia ce denota că declarațiile ei sunt veridice, nu a fost aplicată față de dânsa violența fizică de către inculpați.

A învederat și faptul că, chiar de la început când a fost audiată a declarat că nu a fost răpită, ci s-a deplasat cu Novac Vasile de bună voie. Aceasta denotă faptul că nu a avut și nu are intenția de a duce organele de drept și instanțele de judecată în eroare. După părerea ei organele de drept au făcut exces de putere și au adăugat multe de la ei, ca în ultimă instanță să fie un dosar penal de rezonanță.

A mai adăugat că, în casă a intrat Novac Vasile, fără Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril și ultimii nu au întreprins nici un fel de acțiuni în privința ei. Nu a fost privată de dreptul de a se deplasa nici un minut și că nu fost deținută forțat. Nu a fost luată cu forța și nu a fost răpită, deoarece dacă o răpeau nu îi dădeau o scurtă să-i fie cald, fiind în căruță și nu aveau grijă de dânsa ca să nu răcească. Nu a fost luată de păr, ci a fost luată în brațe și dusă la căruță.

Pe același segment de idei partea vătămată a notat că, nu a fost trântită în căruță și pe parcursul drumului cât s-au deplasat a avut reala posibilitate, să cheme la ajutor, să fugă, dar nu a chemat și nici nu a fugit.

Așadar, când au ajuns la Guleac Ion a avut reala posibilitate ca să-l cheme pe ultimul la ajutor sau să fug la el, dar nu a făcut-o deoarece nu era răpită, ci venise cu ei de bună voie. Dacă ar fi fost răpită atunci la sigur că nu își dădea acordul ca să aibă acte sexuale și cu alte persoane decât Novac Vasile.

În sinteza celor declarate, partea vătămată a ținut să menționeze că, instanța de apel a dat o apreciere critică declarațiilor ei, precum că ar depune declarații mincinoase și instanța a stabilit caracterul neveridic al declarațiilor depuse de dânsa. Consideră că dacă persoanele implicate poate au văzut fragmentar sau numai unele acțiuni ale participanților, atunci ea este acea persoană care a fost în centru atenției și în jurul ei sau desfășurat toate evenimentele și poate explica cum sau desfășurat acțiunile.

5.5. Avocatul Savițchi Pavel în numele inculpatului Novac Vasile, în temeiul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, obiecții de fapt și de drept au fost făcute împotriva constatărilor instanței de fond cât și celei de apel, atrage atenția instanței de recurs, că atât inculpatul cât și partea vătămată au dat declarații asemănătoare, care au fost eronat interpretate de ambele instanțe.

Mai mult, partea vătămată a declarat pe parcursul examinării cauzei penale, că nu a fost răpită de către inculpat, nu a fost constrânsă să întrețină relații sexuale cu el, au avut discuții anterioare la acest subiect și în seara aceea urma să se materializeze înțelegerea lor anterioară.

În susținerea poziției sale, partea vătămată a recunoscut în instanțe de fond și cea de apel că a depus declarații mincinoase imediat după incident, deoarece se afla în stare de ebrietate provocată de alcool și îi era frică de soț. Potrivit informației eliberată de serviciul medical, partea vătămată se afla la evidența medicului narcolog, cu diagnosticul: alcoolism cronic, st. II mixt, sistemic. (informația nr.02/01-16/259 din 16.02.2015 eliberată de Institutul Medico-Sanitar Public Spitalul Raional Orhei).

Apărarea consideră că, în acțiunile lui Novac Vasile, nu se regăsesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art.164 Cod penal. Potrivit

doctrinei penale, infracțiunea de răpire urmează a fi corect încadrată juridic, în dependență de circumstanțele în care s-a produs. Aici atrage atenția, că inculpatul Novac Vasile și pretinsa parte vătămată au avut o înțelegere în acest sens. Mai mult ca atât, pretinsa parte vătămată nu a opus rezistență, nu a strigat, nu a chemat la ajutor nici măcar pe soțul său, care era în aceeași odaie.

Infracțiunea prevăzută la art.164 Cod penal, este una formală și totodată continuă, care începe în momentul capturării victimei și se consumă în momentul deplasării, când persoana este deplin lipsită de libertate și nu are posibilitatea reală de a se deplasa după propria sa dorință și voință, rămânând fără relevanță dacă făptuitorul a reușit sau nu de a aduce victima în locul destinat reținerii.

Totodată, recurentul a făcut referire la declarațiile martorului Culeac Ion, consemnate în procesul verbal din 23.02.2015, ultimul descrie starea liniștită a părții vătămate și nu invocă nici un semn de neputință sau careva comportament agresiv din partea bărbaților care ar putea duce la concluzia, că ultima ar fi fost agresată sau din cauza fricii nu a solicitat ajutorul acestuia pentru eliberarea sa. Respectiv ipoteza părții vătămate precum că ea benevol a plecat cu Novac Vasile, se conturează și prin prisma declarațiilor martorului Culeac Ion, care probabil era singura persoană adecvată din anturajul lor, iar declarațiile sale nu au fost combătute cu alte declarații sau probe.

Recurentul a indicat că, potrivit pozelor efectuate la fața locului, în casa unde a avut loc raportul sexual dintre partea vătămată și Novac Vasile, se observă o stare calmă prin faptul că toate lucrurile sunt aranjate corespunzător, fără careva dezordine, ori în cazul în care o persoană este răpită și dusă în alt mediu, contrar voinței sale, ea manifestă un comportament revoltător, de apărare, care de cele mai multe ori implică dezordine, stricăciuni și nemulțumire..., ceea ce de fapt în această situație nu putem observa. De asemenea, nu sunt la materialele cauzei anexate careva probe, precum că Bujor Măria, fiind „răpită”, ar fi suferit vreun prejudiciu moral, s-ar fi aflat la tratament, ar fi avut nevoie de consultația medicului, a psihologului, a psihiatrului, ceea ce de cele mai multe ori, victimele a astfel de infracțiuni au nevoie de tratament, dar și de consultațiile acestor specialiști.

Complementar apărătorul a notat că, potrivit declarațiilor făcute de către pretinsa parte vătămată, Bujor Măria, în cadrul ședințelor de judecată, sub jurământ, ultima neagă cu vehemență răpirea sa de către persoanele vizate în cauza penală. Mai mult ca atât, ea descrie detaliat, inclusiv și în cererea de recurs depusă, înțelegerea prealabilă avută cu Novac Vasile. Multitudinea de probe administrate de către organul de anchetă, de fapt îl dezvinovățesc pe Novac Vasile, de comiterea căror va acțiuni cu caracter penal, în coraport cu partea vătămată Bujor Maria.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a prezentat referință și procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în

care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Olari Chiril.

După cum se învederează din conținutul cererii de recurs, titularul acestuia se focusează pe mai multe critici care țin nemijlocit de chestiunea de apreciere a probelor, afirmând că declarațiile părții vătămate sunt veridice, iar instanțele nu le-au apreciat corespunzător, iar celelalte probe nu sunt de natură să incrimineze pe inculpați în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal. Față de cele ce preced, Colegiul evidențiază că în cadrul cercetării judecătorești au fost administrate suficiente probe pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate. De altfel, ține exclusiv de competența instanțelor de fond de a se expune asupra probatoriului din dosar și de a-i da o apreciere corespunzătoare acestuia.

Vizavi de declarațiile date de partea vătămată pe tot parcursul procesului penal, corect prima instanță și instanța de apel le-a apreciat ca fiind neveridice, care nu au fost consecvente și se modificau în permanență.

Apărătorul susține că, la caz, nu au fost acumulate suficiente probe ce ar confirma că partea vătămată ar fi fost răpită și reținută contrar voinței sale, iar în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii din art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal. Colegiul penal explică că, prin „*neîntrunirea elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea unei persoane, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea), însă, în cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost admisă de instanțele ierarhic inferioare, iar starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanțele nominalizate, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Prin urmare, opozabil celor susținute de recurent, instanța de recurs statuează că, reieșind din acțiunile inculpaților raportate la probele acumulate, se dovedește indubitabil că Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril au săvârșit infracțiunea de răpire a unei persoane, în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Pe lângă aceasta la argumentele instanței de apel privitor la temeiul de casare stipulat în **pct. 8) al alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, Colegiul expune că prin răpirea unei persoane se înțelege capturarea ei contrar dorinței sau voinței sale, însoțită de schimbarea locului de reședință ori de aflarea temporară în alt loc și de privarea ei de libertate. Capturarea, schimbarea locului de reședință și privarea de libertate a victimei constituie două elemente obligatorii ale laturii obiective ale răpirii persoanei. Pentru a fi în prezența componentei de infracțiune reglementate art.164 Cod penal, adică răpirea unei persoane, în baza căruia au fost condamnați inculpații în cauză, atunci se cere întrunirea cumulativă a trei etape succesive: capturarea victimei, deplasarea victimei din habitatul ei permanent sau provizoriu (locul de trai, de muncă, de odihnă, de tratament), reținerea victimei (cu privarea deplină de libertate) împotriva voinței sale sau neluându-se în seamă voința ei.

Prin deplasarea victimei se are în vedere că făptuitorul îi schimbă locul victimei și o duce în alt loc, unde o reține până la atingerea scopului urmărit.

Răpirea persoanei se consideră consumată din momentul capturării și schimbării locului de aflare a victimei contrar dorinței și voinței sale. Durata privării de libertate (ore, zile, săptămâni, luni) nu are importanță pentru calificarea faptei în baza acestui articol.

Infrațiunea de răpire se consideră consumată din momentul reținerii persoanei, cu privarea deplină de libertate a acesteia, împotriva voinței ei. În literatura de specialitate și practica judiciară s-a considerat că: „prin răpirea unei persoane se prezumă că aceasta trebuie să fie privată de libertate un interval de timp suficient ca victima să poată fi împiedicată în mod efectiv să se deplaseze și să acționeze în raport cu voința sa.”

În speță, corect a menționat instanța de apel că reieșind din actele cauzei s-a demonstrat că Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril la 02 februarie 2015, în jurul orei 22:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în strada s. Zorile, având scopul de a o răpi și a întreține relații sexuale cu Bujor Maria, acționând de comun acord, prin forțarea ușii au pătruns în domiciliul acesteia, unde în vederea realizării intențiilor sale, pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii, a ușura acțiunile infractori și a înfrânge rezistența ulterioară a victimei, au aplicat violența în privința soțului Bujor Pavel, doborându-l jos pe podea și contrar voinței Bujor Maria, care dormea, au captat-o, înșfăcând-o de păr și aburcând-o în spate, apoi, în mod forțat au urcat-o într-o căruță, cu care au transportat-o în satul Cucuruzeni, raionul Orhei, la domiciliul cet. Culeac Ion, unde au deținut-o forțat pe cet. Bujor Maria, împotriva voinței ei, între orele 22.30-23.30, lipsind-o în mod ilegal de libertate și privind-o de posibilitatea de a se deplasa nestingerit, după aceea au transportat-o pe Bujor Maria cu căruța în preajma domiciliului acesteia, aruncând-o din căruță.

În contextul dat, Colegiul penal notează că în cazul diferit justiției au existat toate trei etape succesive a răpirii și anume: capturarea victimei, luarea și deplasarea ei de la locul acesteia permanent, reținerea ei și privarea de libertate împotriva voinței sau neluarea în seamă a voinței acestuia, a fost dovedite atât prin declarațiile inițiale a părții vătămate și inculpaților cât și prin cumulul de probe prezentate de către partea acuzării.

Prin cele supra descrise, s-a realizat atât acțiunea principală cât și cea adiacentă a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.164 Cod penal.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se exprimă prin vinovăție sub formă de intenție directă, care s-a dovedit prin faptul că inculpații au capturat-o pe Bujor Maria pentru a întreține relații sexuale, au privat-o de libertate aplicând violență fizică prin înșfăcarea de păr.

Colegiul opinează că instanțele de fond justificate au statuat că, Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril se fac vinovații de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar per ansamblu toate acestea au conturat convingerea fermă că prima instanță și instanța de apel, nu a admis careva erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, de natură să determine modificarea soluției adoptate.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Doga Anatolie, în numele inculpaților Galben Gheorghe și Novac Vasile.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal evidențiază că

recurentul nu invocă vreun temei de casare prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, nu a adus careva argumente, fiind nemotivat și vag, iar instanța de recurs ne fiind competentă de a completa recursul apărării cu argumente, care l-ar justifica sub acest aspect.

Totodată, Colegiul penal a verificat recursul declarat prin prisma tuturor temerilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, drept ce derivă din prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală și nu a fost găsit vreun temei incident speței pentru a casa hotărârile contestate.

7.3. Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Novac Vasile.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia critică decizia instanței de ape sub aspectul temeiului de casare stipulat la **pct. 6) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, în temeiul căruia recurentul indică precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expusă neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmarea.

Deci, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești a constatat că pe lângă declarațiile părții vătămate, vina inculpaților se confirmă și prin probe scrise acumulate de organul de urmărire penală și examinate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, nu au fost prezentat probe veridice, care ar răsturna esențial concluziile cu privire la vinovăția inculpaților Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretinse a fi comise de către instanța de apel. Hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept.

Referitor la circumstanțele de fapt expuse în recurs de către inculpatul Novac Vasile, precum că partea vătămată nu a fost răpită, și a avut o înțelegere anterioară cu ea pentru a se întâlni să întrețină un raport sexual, iar declarațiile de răpire a părții vătămate a avut drept scop de ascunde relația lor de soțul ei. Colegiul penal notează că, aceste afirmațiile sunt combătute prin cumulul de probe prezentate de către partea acuzării și anume prin declarațiile susținute de către martorii.

Totodată, ce ține de nerecunoașterea vinovăției de către inculpați, Colegiul penal reamintește că nerecunoașterea vinovăției de către aceștia nu echivalează cu achitarea lor, de vreme ce probele pertinente și concludente, analizate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, precum că lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal în acțiunile inculpatului Novac Vasile, au constituit obiect de dispută în cadrul judecării cauzei, asupra căroră instanțele ierarhic inferioare s-au expus minuțios și detaliat, chestiune ce prin sine respinge invocarea temeiului prevăzut la

art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7.4. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Șteliman Serghei și inculpatul Galben Gheorghe.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului de casare stipulat la **pct. 4) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa apărătorului ales de inculpat, astfel fiind încălcate prevederile art. 322 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală.

Însă, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul conchide că acestea sunt neîntemeiate.

Din motivul neprezentării la ședințele de judecată, din 22 ianuarie 2020, a avocatului Șteliman Serghei, acesta a fost înlocuit cu avocatul Doga Anatol, care ia asigurat dreptul la apărare inculpatului Galben Gheorghe. Potrivit Procesului-verbal din 22.01.2020, obiecții din partea inculpatului nu au parvenit (f.d.27, vol. III). Mai mult, fiind audiat de instanța de apel, inculpatul Galben Gheorghe a contrasemnat declarațiile de audiere unde este menționat că au fost respectate prevederile legale (f.d.23, vol. III).

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, potrivit art. 322 alin. (4) Cod de procedură penală, înlocuirea apărătorului care nu s-a prezentat la ședință se admite doar cu consimțământul inculpatului ce este aplicabil speței.

Referitor la temeiurile de recurs, prin prisma **pct. 6) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415, 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de partea apărării, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de drept. Colegiul constată că temeiul prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod procedură penală la care se referă autorii recursurilor nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele apărării expuse în apel.

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor cercetate și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101, din punct de vedere al

pertinenței, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia că fapta comisă de către Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal.

La concluzia enunțată, instanța de apel a ajuns în rezultatul cercetării tuturor probelor, descrise în pct.21 din decizia contestată, care au fost apreciate conform art.101 Cod procedură penală, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Astfel, Colegiul penal reține că inculpații Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril prin acțiunile lor au comis infracțiunea prevăzută art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, fiind dovedită vinovăția acestora, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept și just și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (f.d.26 - 45, vol. III), instanța de apel expunându-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de apel n-a comis eroarea de drept invocată de către apărător și inculpat, deoarece eroarea gravă de fapt constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerație a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Colegiul penal, menținând decizia contestată, reține că instanța de apel și-a argumentat soluția, deoarece vinovăția inculpaților a fost confirmată prin probele administrate, care la rândul său au fost detaliat cercetare și analizate de către instanța de apel.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, precum că lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, în acțiunile inculpatului Galben Gheorghe au fost obiect de dispută în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța s-a expus minuțios și detaliat inclusiv și Colegiul penal în decizia dată la (pct.6.1), chestiune ce prin sine respinge invocarea temeiului prevăzut la **art. 427 alin. (1) pct. 8)** Cod de procedură penală.

Cu referire la **pct.12) alin.(1) art.427** Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că instanțele de fond nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat dispunând condamnarea inculpatului Galben Gheorghe în baza art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal, deoarece în cel mai rău caz acțiunile acestuia urmau a fi încadrate în baza art.179 Cod penal.

Însă, verificând alegațiile recurențelor, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate. La adoptarea soluției de respingere a apelurilor instanța de apel a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile lui Galben Gheorghe a elementelor infracțiunii prevăzute la art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componente de infracțiune prevăzută art.164 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de **art.427 alin.(1) pct.15)** Cod de procedură penală, invocată în recursul declarat, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, indicând în acest context Hotărârea CEDO „Fomin către Moldova”, „Hell către Finlanda”, „Ruiz del Torres către Spania”, Colegiul penal stabilește că expunerile Curtii în hotărârea menționată, nu sunt aplicabile speței întrucât nu sunt similare cu circumstanțele prezente în cauza deferită judecătii, nefiind relevante pentru prezenta speță. Instanța de apel just a constatat vinovăția inculpaților Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril, în urma cercetării tuturor probelor administrate în speță, nu s-a bazat exclusiv pe declarațiile inculpaților depuse la urmărirea penală ce se atestă prin procesul verbal a ședinței de judecată, cât și prin motivarea deciziei contestate, și în acest sens Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

7.5. Cu referire la recursul ordinar declarat de partea vătămată Bujor Maria.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia critică decizia instanței de ape sub aspectul temeiului de casare stipulat la **pct. 6) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, și anume ce ține de alegațiile, precum că prima instanță și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal consideră, că acest temei de casare invocat nu și-a găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, atestând că, instanța de apel a motivat cu suficientă amplitudine soluția adoptată în prezenta speță.

Referitor la circumstanțiale de fapt expuse în recurs de către partea vătămată, precum că nu a fost răpită de către inculpați, a avut posibilitatea reală de a se deplasa și declarațiile date la urmărirea penală nu corespund adevărului. Instanța de recurs le apreciază critic prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concludenței lor, ca fiind neveridice, deoarece în cadrul urmăririi penale partea vătămată a făcut declarații care coroborează cu întreg probatoriu care sunt congruente cu declarațiile martorilor oculari Bujor Petru și Didenco Ștefan. Iar, schimbarea bruscă a declarațiilor în ședințele de judecată și motivele declarate în recurs sunt inconsecvente și nu pot fi apreciate ca plauzibile.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurente invocate în recurs, precum că lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, în acțiunile inculpaților au fost obiect de dispută în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța s-a expus minuțios și detaliat, chestiune ce prin sine respinge invocarea temeiului prevăzut la **art. 427 alin. (1) pct. 8)** Cod de procedură penală.

7.6. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Savițchi Pavel, în numele inculpatului Novac Vasile.

Cu referire la incidența în speță a temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurenți, Colegiul penal face trimitere la același pct.6.1. din prezenta decizie în care s-a expus asupra temeiului dat, făcând o analiză amplă și elocventă.

La caz, Colegiul penal ține să reitereze că instanțele inferioare corect au stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților, Novac Vasile, Seliunin Artiom, Galben Gheorghe și Olari Chiril în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Astfel, criticile invocate de recurent la acest capitol, precum că în acțiunile inculpaților nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, Colegiul penal menționează, că instanța de apel a descris clar constatarea vinovăției inculpaților, care a fost probată integral prin mijloacele de probă prezentate de către procuror care au fost apreciate de instanță ca fiind pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele, acestea fiind cercetate în ședința judiciară a instanței de apel, consemnate în procesul verbal și analizate de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate. Față de lucrul judecat, Colegiul penal constată motivarea amplă și temeinică a soluției emise prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpaților Galben Gheorghe, Seliunin Artiom, Novac Vasile și Olari Chiril, astfel Colegiul penal conchide asupra faptului că hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În altă ordine de idei, în sinteza celor constatăte de către Colegiul penal vizavi de recursurile declarate de către toți recurenții, ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a

conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs România din 16 februarie 2010, statuează că art.6 §1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Olari Chiril, de către avocatul Doga Anatolie în numele inculpaților Galben Gheorghe și Novac Vasile, de către avocatul Șteliman Serghei în numele inculpatului Galben Gheorghe, de către partea vătămată Bujor Maria, de către inculpatul Novac Vasile și de către avocatul acestuia, Savițchi Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, în cauza penală în privința inculpaților *Novac Vasile xxx, Galben Gheorghe xxx și Olari Chiril xxx*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 17 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena